

มหาวิทยาลัยบูรพา

วิทยาเขต เมือง จันทบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวัณโรคปอด
โรงพยาบาลเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

สุนันทา คำเพชรดี

11 มี.ค. 2557

333217

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

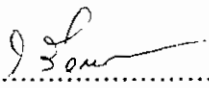
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

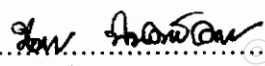
กรกฎาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

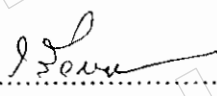
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ สุนันทา คำเพชรดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

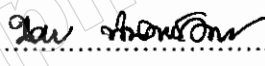
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

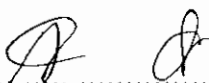
 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. รวีวรรณ เพ่กัณหา)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. นัยนา พิตน์วัณชิชา)

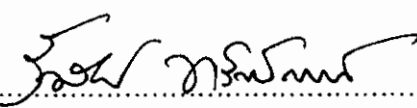
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

 ประธาน
(ดร. รวีวรรณ เพ่กัณหา)

 กรรมการ
(ดร. นัยนา พิตน์วัณชิชา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ธานี)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของ มหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก
อาจารย์ ดร.รวิวรรณ เผ่ากัณหา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.นัยนา พิพัฒน์วิชชา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จึงกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเขาวง นายแพทย์วิโรจน์ กอบางยาง และ
เจ้าหน้าที่คลินิกโรคที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และขอขอบพระคุณผู้ป่วยสูงอายุโรคปอดทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็น
อย่างดี

ขอขอบคุณ นายบุทรพงษ์ คำเพชรดี ผู้เป็นสามี ที่คอยให้กำลังใจเป็นที่ปรึกษาและดูแล
เป็นอย่างดีมาโดยตลอดจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประสบผลสำเร็จดังตั้งใจ

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูและคอยเป็นกำลังใจ
ห่วงใย ช่วยเหลือ ตลอดมา และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ยังไม่ได้เอ่ยชื่อนาม ที่ทำให้
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประสบความสำเร็จลงด้วยดี

สุนันtha คำเพชรดี

52920755: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้สูงอายุ; พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คำสำคัญ: การสนับสนุนทางสังคม/ พฤติกรรมการดูแลตนเอง/ วันโรคปอด/ วันโรคสูงอายุ

สุนันทา คำเพชรดี: ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรม

การดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดโรงพยาบาลเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ (THE

RELATIONSHIPS BETWEEN SOCIAL SUPPORT AND SELF CARE BEHAVIORS AMONG PULMONARY TUBERCULOSIS ELDERLY PATIENTS IN KHAOWONG HOSPITAL,

KALASIN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: รวีวรรณ เผ่ากัณหา, กศ.ค. นัยนา

พิพัฒน์วิชชา, Ph.D. 63 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง ประชากรที่ศึกษาได้แก่ผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอด จำนวน 52 ราย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถาม การสนับสนุนทางสังคมและแบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.48, \sigma = .20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มากที่สุดอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.87, \sigma = .12$) การสนับสนุนทางสังคมด้านเครื่องมือวัตถุสิ่งของหรือบริการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.30, \sigma = .42$) และการสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.26, \sigma = .34$) ในส่วนของพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.47, \sigma = .18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดีทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ การป้องกันภาวะแทรกซ้อน การรับประทานยารักษาวันโรค การกำกับการดูแลของพี่เลี้ยงและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ($\mu = 2.69, \sigma = .28; \mu = 2.62, \sigma = .21; \mu = 2.58, \sigma = .39; \mu = 2.39, \sigma = .30$ ตามลำดับ) ส่วนการมาตรวจตามนัดแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.05, \sigma = .28$) จากผลการศึกษาจึงพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดโดยรวมในระดับสูง ($r = .54, p < .001$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรหาแนวทางให้ผู้ป่วยสูงอายุวันโรคปอดได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีขึ้น

52920755: MAJOR: NURSING; MNS (NURSING).

KEYWORDS: SOCIAL SUPPORT/ SELF - CARE BEHAVIOR/ PULMONARY
TUBERCULOSIS/ ELDERLY PATIENT

SUNANTHA KHAMPETDEE: THE RELATIONSHIPS BETWEEN SOCIAL
SUPPORT AND SELF CARE BEHAVIORS AMONG PULMONARY TUBERCULOSIS
ELDERLY PATIENTS IN KHAOWONG HOSPITAL, KALASIN PROVINCE

INDEPENDENT STUDY ADVISOR: RAWEEWAN PAOKANHA, Ed.D; NAIYANA
PIPHATVANITCHA, Ph.D. 63 P. 2554.

This study aims to examine the relationship between social support and self - care behaviors. The population group was elderly patients, The participants are 52 cases of pulmonary tuberculosis. Tools for data collection included general information questionnaire , social support and self - care behavior questionnaires, analysis of data mean, and standard deviation and correlation analysis using statistical correlation by Pearson (Pearson's product moment correlation coefficient).

The results showed that elderly patients with pulmonary tuberculosis are supported by the society at a good level ($\mu = 2.48$, $\sigma = .20$). When considering the above cases, emotional support ranked the highest ($\mu = 2.87$, $\sigma = .12$) followed by social support (material or health services) at a moderate level ($\mu = 2.30$, $\sigma = .42$), then came information at a moderate level ($\mu = 2.26$, $\sigma = .34$) and finally that self - care behavior was at a good level ($\mu = 2.47$, $\sigma = .18$). When considering each aspect found that elderly patients with pulmonary tuberculosis get a good self - care behaviors in all aspects in order to prevent such as complications, medication treatment of tuberculosis, the supervision of the mentor and prevent the spread of infection respectively ($\mu = 2.69$, $\sigma = .28$; $\mu = 2.62$, $\sigma = .21$; $\mu = 2.58$, $\sigma = .39$; $\mu = 2.39$, $\sigma = .30$). In the part of concentration on physicians appointments, at a moderate level ($\mu = 2.05$, $\sigma = .28$). The finally result found that social support is positively related to self-care behaviors of elderly patients with pulmonary tuberculosis include a high level ($r = .54$, $p < .001$)

Recommendations from this research should find ways to make the elderly pulmonary tuberculosis patients receiving more social support. This will enable better self-care behaviors.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
สมมติฐานการศึกษา.....	5
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับวัณโรคปอดในผู้สูงอายุ	8
พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวัณโรคปอด	16
แนวคิดและทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม.....	22
ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยวัณโรค	26
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	28
รูปแบบการศึกษา	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	28
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	30
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการศึกษา	33
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยสูงอายุวัน โรคปอด	33
ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ของการสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุ วัน โรคปอด	37
ตอนที่ 3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวัน โรคปอด	39
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	40
สรุปผลการศึกษา	40
อภิปรายผลการศึกษา	41
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก	50
ภาคผนวก ข	56
ภาคผนวก ค	61
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุวัยโรคปอด จำแนกตามข้อมูลทั่วไป..... 33
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ป่วยสูงอายุวัยโรคปอดจำแนกตาม การสนับสนุนทางสังคม..... 37
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ป่วยสูงอายุวัยโรคปอดจำแนกตามพฤติกรรม การดูแลตนเอง 38
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการดูแล ตนเองของผู้ป่วยสูงอายุวัยโรคปอด 39

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University